

Ngăn Ngừa Nạn Hành Hạ và Bỏ Bê Người Cao Niên Preventing Abuse and Neglect in Later Life

Nạn hành hạ và bỏ bê người cao niên có thể ảnh hưởng đến sức khỏe, hạnh phúc và an toàn của người đó. Người cao niên có thể bị những người mà họ trông cậy hoặc tin nhiệm hãm hại theo nhiều cách khác nhau. Tình trạng hành hạ người cao niên có thể xảy ra ở nhà, trong cộng đồng, hoặc trong các môi trường của viện nội trú. Những người hành hạ thường nhất là người trong gia đình như người phối ngẫu hoặc con cái của người cao niên đó, nhưng cũng có thể gồm cả bạn bè và người chăm sóc.

Người cao niên có thể bị các loại hành hạ hoặc bỏ bê nào?

Hành hạ và bỏ bê có thể mang nhiều dạng gồm cả thể xác, cảm xúc, tài chính, tình dục, xã hội, tinh thần, hoặc bị tước đi các nhu yếu phẩm trong cuộc sống. Một số loại hành hạ và bỏ bê vi phạm các quyền cơ bản của người cao niên, và nhiều loại là phạm pháp.

- **Hành hạ thể xác** là bạo hành hay nặng tay, dù cho không gây thương tích.
- **Hành hạ cảm xúc** là gọi bằng những tên mang tính cách xúc phạm, hăm dọa, đe dọa hoặc bất cứ cách đối xử nào xúc phạm đến ý thức nhân phẩm và tự trọng của người cao niên. Hành hạ cảm xúc thường là cách để kiểm soát người cao niên.
- **Lạm dụng tài chính** là dạng hành hạ thông thường nhất được những người cao niên cho biết. Thí dụ về lạm dụng tài chính gồm gây áp lực đòi tiền, dùng tài sản hoặc tiền bạc của người cao niên mà họ không hay biết và ưng thuận, hoặc hành xử bất chính quyền hạn của một người để làm việc gì thay mặt họ.
- **Lạm dụng tình dục** là khi một người gây áp lực với một người cao niên để gần gũi hoặc sách nhiễu tình dục hay cưỡng hiếp tình dục người đó. Lạm dụng tình dục cũng gồm cả các nhận định hoặc truyền cười mang tính cách tình dục, và đụng chạm sờ mó hoặc nhìn ngó dâm dật mà người kia không muốn.
- **Vi phạm các quyền** có nghĩa là mặc kệ các quyền riêng tư, thông tin hoặc yểm trợ cộng đồng của người cao niên.
- **Bỏ bê** là những trường hợp một người có nhiệm vụ chăm sóc hoặc trợ giúp một người cao niên nhưng người đó lại không chăm sóc hoặc trợ giúp. Thí dụ, người chăm sóc cxc thuốc men hoặc những loại trợ giúp khác cho người cao niên.

Tại sao xảy ra nạn hành hạ hoặc bỏ bê?

Một số người học thói hành hạ hoặc bạo hành và kiểm soát trong các mối liên hệ của họ, và một số không đối xử kính trọng với người cao niên. Một số thì có các vấn đề cá nhân hoặc căng thẳng, làm tăng thêm rủi ro hãm hại hoặc bỏ bê người khác. Các yếu tố này có thể gia tăng rủi ro đưa tới hành hạ.

Sống với người cao niên có thể gây ra căng thẳng trong gia đình. Trong một số trường hợp, vì niềm hãnh diện gia đình mà họ có thể che giấu nạn hành hạ. Tuy nhiên, các cộng đồng quan tâm có thể giúp bảo vệ con người khỏi nạn hành hạ và bỏ bê.

Các tác động về sức khỏe của nạn hành hạ và bỏ bê

Hành hạ và bỏ bê có thể có tác hại dài hạn về sức khỏe và an sinh của người cao niên. Các tác động này có thể được giảm bớt bằng biện pháp hỗ trợ tinh thần của gia đình và bạn bè, và khi người cao niên cho là họ có thể kiểm soát được tình hình phần nào. Không phải mọi trường hợp đều có các tác động giống nhau về sức khỏe.

Nói chung, người cao niên kém sức khỏe thể xác hơn và họ kém khả năng tự vệ khi bị hành hạ thể xác. Các dấu hiệu hiển nhiên nhất về hành hạ thể xác là té ngã, bầm tím, gãy xương, phỏng, bị thương ở đầu hoặc ở miệng.

Các tác động khác đối với sức khỏe của nạn hành hạ hoặc bỏ bê thì ít hiển nhiên hơn, và các tác động này có thể gồm khó ngủ, các vấn đề về dạ dày, hoặc các vấn đề về hô hấp. Người cao niên bị bỏ bê có thể khô người nghiêm trọng hoặc bị thiếu dinh dưỡng. Một số dấu hiệu hành hạ, chẳng hạn như té ngã thường xuyên hoặc lẫn lộn, có thể bị hiểu lầm là một phần của tiến trình già yếu. Một số dấu hiệu có thể trông giống như bệnh thông thường của tuổi già. Người cao niên bị hành hạ hoặc bỏ bê cũng có thể không còn muốn sống nữa, thay đổi thói quen như ăn, uống hoặc dùng thuốc, hoặc có ý nghĩ muốn tự sát. Người ta có thể không nhận ra hoặc biết được những trường hợp này là hành hạ.

Khi bị hành hạ và bỏ bê trong cuộc sống thì có thể làm gia tăng xác suất người đó bị bệnh hoặc chết yểu. Mức độ căng

thẳng khi bị hành hạ hoặc bỏ bê trong cuộc sống cũng có thể làm các bệnh khác trở nặng hơn.

Các tác động về tinh thần của nạn hành hạ và bỏ bê

Những người hành hạ và bỏ bê người cao niên thường đe dọa, sách nhiễu, hoặc hăm dọa họ. Họ có thể làm cho người cao niên sợ hãi bằng cách đe dọa không cho gặp các cháu nội ngoại hoặc đe dọa bỏ mặc họ một mình hoặc đưa họ vào cơ sở chăm sóc nội trú.

Người cao niên thường bị căng thẳng, lo lắng, hồi hộp hoặc buồn chán vì bị hành hạ và bỏ bê. Họ có thể cảm thấy xấu hổ, tội lỗi, hoặc bẽ mặt là có người trong gia đình hoặc người thân đã hăm hại họ. Người cao niên cảm thấy bị hành hạ hoặc bỏ bê thường mất lòng tin đối với người hăm hại họ.

Một số người cao niên đã bị hành hạ trước đó hoặc trong suốt đời họ có thể dùng rượu hoặc thuốc theo toa để giúp họ về giấc ngủ, hồi hộp, hoặc các mối lo ngại khác.

Thời nay, người cao niên sẵn sàng hơn để nhờ cố vấn hoặc gia nhập một nhóm tương trợ để giúp họ.

Có thể ngăn ngừa nạn hành hạ và bỏ bê

Không có luật nào tại British Columbia đòi hỏi phải trình báo những vụ hành hạ và bỏ bê người cao niên. Nếu bị hành hạ hoặc bỏ bê, quý vị có thể nhờ giúp và ngăn ngừa tình trạng này để không trở nên tệ hại hơn. Có nhiều cách quý vị có thể giúp người cao niên nào có thể đang bị hoặc cảm thấy bị hành hạ hoặc bỏ bê:

- Tin lời người cao niên nếu họ tâm sự với quý vị về một tình huống khó khăn.
- Lắng nghe người cao niên mà không phán xét họ.
- Nhận ra tình trạng hành hạ và bỏ bê và lên tiếng về vấn đề đó.
- Khuyến khích người cao niên nhờ nhân viên chuyên nghiệp trợ giúp kín đáo.
- Biết phải gọi đi đâu để nhờ giúp hoặc hỏi tin tức.
- Tôn trọng các chọn lựa của người đó.

Nếu quý vị là nguồn cung cấp dịch vụ đang làm việc với những người cao niên, quý vị có thể giúp như sau:

- Giúp người cao niên và gia đình tìm hiểu thêm về các quyền và trách nhiệm của họ.
- Giúp người cao niên gây dựng hoặc tái lập lòng tự tin và khả năng của họ.
- Giúp giảm bớt tình trạng cô lập với xã hội của người đó.
- Có các nguồn tài nguyên thích hợp để giúp người cao niên và gia đình.

Các chuyên viên sức khỏe và các nguồn cung cấp dịch vụ khác được huấn luyện để nhận ra các dấu hiệu thông thường và dò tìm tình trạng hành hạ và bỏ bê, và họ biết phải giúp như thế nào. Họ có thể giúp người cao niên thẩm định an toàn cá nhân của mình, và họ có thể giúp soạn ra một kế hoạch an toàn.

Muốn biết thêm chi tiết

Nếu quý vị chứng kiến một tội ác hoặc tình huống tác hại xảy ra cho một người cao niên, hãy gọi ngay cho cảnh sát hoặc gọi số 9-1-1. Quý vị cũng có thể gọi số 8-1-1 để hỏi tin tức và nhờ cố vấn, và nói chuyện với một y tá chính thức có mặt 24/7 về các vấn đề sức khỏe không thuộc trường hợp cần cấp cứu hoặc khi có thắc mắc. Có dịch vụ thông dịch cho hơn 130 ngôn ngữ nếu có yêu cầu.

Muốn biết tin tức và cần dịch vụ, quý vị cũng có thể liên lạc với:

- Văn Phòng Chăm Sóc Tại Gia và Cộng Đồng tại cơ quan sức khỏe địa phương mà nhân viên của họ có trách nhiệm điều tra các trường hợp trình báo vì nghi ngờ có xảy ra nạn hành hạ hoặc bỏ bê nghiêm trọng hơn.
- Trung Tâm Bệnh Vực và Hỗ Trợ Người Cao Niên B.C. và Đường Dây Bệnh Vực và Thông Tin cho Người Cao Niên (SAIL) tại số 1-866- 437-1940 hoặc đến www.bcceas.ca.
- Văn Phòng Giám Hộ và Tín Nhân Công tại số 604-660-4444 hoặc www.trustee.bc.ca.
- Hội Dịch Vụ Pháp Lý tại số 604-408-2172 hoặc số miễn phí 1-866-577-2525 hoặc đến www.lss.bc.ca.
- Gọi số miễn phí 1-800-563-0808 của Victim Link tại B.C. để biết tin tức cho nạn nhân của nạn bạo hành hoặc tội ác trong gia đình và tình dục.

Muốn biết thêm chi tiết, hãy đọc các đề tài khác trong Loạt Tài Liệu về Ngăn Ngừa Tình Trạng Hành Hạ Người Cao Niên của HealthLink BC Files.

[93b Hành Hạ và Bỏ Bê Người Cao Niên: Thông Tin cho Những Người Chăm Sóc Gia Đình](#)

[93c Hành Hạ và Bỏ Bê Người Cao Niên: Hiểu Các Khác Biệt về Phái Tính](#)

[93d Lam Dụng Tài Chánh của Người Cao Niên](#)

Muốn biết thêm các đề tài của BC HealthFile vào www.healthlinkbc.ca/healthfiles/index.stm hoặc đến phòng y tế công cộng tại địa phương quý vị.

Bấm vào www.healthlinkbc.ca hoặc gọi số **8-1-1** để biết chi tiết và các dịch vụ sức khỏe không cấp thiết tại B.C.

Muốn tìm trợ giúp cho người điếc và khiếm thính, gọi số **7-1-1** tại B.C.

Có dịch vụ dịch thuật với hơn 130 ngôn ngữ khi có yêu cầu của quý vị.